

WYTYCZNE DOTYCZĄCE FINANSOWANIA I EWENTUALNEGO UMORZENIA KOSZTÓW PRZEWODÓW DOKTORSKICH OSÓB, KTÓRE UTRACIŁY STATUS UCZESTNIKA STUDIÓW DOKTORANCKICH

Finansowanie przewodów doktorskich osób, które utraciły status uczestnika studiów doktoranckich

Po wpłynięciu rozprawy doktorskiej należy niezwłocznie zawrzeć umowę z kandydatem (wg załączonych do niniejszych wytycznych wzorów). Należy także poinformować kandydata o możliwości złożenia wniosku o umorzenie kosztów przewodu doktorskiego. Wniosek składa się do Dziekana. Dziekani otrzymają upoważnienia do umarzania kosztów przewodów doktorskich.

Podstawy naliczenia kosztów:

Pod pojęciem „zakończenia toku studiów doktoranckich” należy rozumieć wygaśnięcie stosunku zakładowego pomiędzy doktorantem a uczelnią z powodu upływu planowego czasu ich trwania wraz z ewentualnymi przedłużeniami, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich – bez uzyskania kwalifikacji trzeciego stopnia (nadania stopnia doktora). Odróżnić je należy od „ukończenia studiów doktoranckich”, które wiąże się z uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia (art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym; § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich).

W przedmiotowych sprawach mamy więc do czynienia z zakończeniem toku studiów doktoranckich z otwartym przewodem doktorskim na „starych” zasadach. Byli doktoranci mogą kończyć przewody doktorskie na starych zasadach, ale w tym przypadku (byłych uczestników studiów doktoranckich – zakończenia toku studiów doktoranckich, a nie ich ukończenie; którzy zdecydują się na uzyskanie stopnia w tzw. starej procedurze), należy naliczyć opłaty za przeprowadzenie czynności w przewodzie doktorskim.

Do niniejszych przypadków stosuje się zarządzenie nr 41 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 15 czerwca 2018 roku w sprawie: finansowania czynności przeprowadzanych

w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym i w postępowaniu o nadanie tytułu profesora: „Koszty czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora dla osób będących pracownikami lub uczestnikami studiów doktoranckich Uniwersytetu Jagiellońskiego mogą być pokrywane z budżetu Uniwersytetu Jagiellońskiego, tj. budżetu jednostki organizacyjnej zatrudniającej pracownika lub jednostki organizacyjnej prowadzącej studia doktoranckie.” (§ 1 ust. 1).

Natomiast zgodnie z § 2 w/w zarządzenia „Czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora dla osób niebędących pracownikami lub uczestnikami studiów doktoranckich Uniwersytetu Jagiellońskiego mogą być prowadzone po zawarciu umowy o pokrycie kosztów przewodu doktorskiego lub postępowania habilitacyjnego lub postępowania o nadanie tytułu profesora z osobą ubiegającą się o ich wszczęcie albo jednostką ją zatrudniającą (...).”

Wysokość kosztów:

Wysokości stawek wynagrodzeń dla promotorów i recenzentów w prowadzonych przewodach doktorskich wszczętych w okresie od 1.05.2003 r. do 30.04.2019 r. na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późn. zm.) wynikają z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie wysokości i warunków wypłacania wynagrodzenia promotorowi oraz za recenzje i opinie w przewodzie doktorskim, postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2014 r., poz. 48) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 2063) i wynoszą:

- a) 5.390,00 zł dla promotora,
- b) 1.832,60 zł dla recenzenta.

W sytuacji, gdyby pojawiła się konieczność prowadzenia dalszych czynności w przewodach doktorskich wszczętych na podstawie ustawy z dnia 12 września 1990 r. o tytule naukowym i stopniach naukowych (Dz. U. Nr 65, poz. 386 z późn. zm.) należy każdy taki przypadek zgłaszać do Centrum Wsparcia Nauki UJ, celem analizy w zakresie wysokości kosztów takiego przewodu doktorskiego.

Wytyczne dot. umorzenia kosztów przewodu doktorskiego w przypadku osoby, który utracił status uczestnika studiów doktoranckich

Brak jest przepisów w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, rozporządzeniach oraz przepisach wewnętrznych UJ, które wprost wskazywałyby na kwestie zwolnienia z kosztów przewodu doktorskiego („stary” tryb), które powstaną w sytuacji, gdy osoba utraci status uczestnika studiów doktoranckich. Przepisów art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jak i art. 24 ust. 4 Procedury postępowań o nadanie stopni naukowych na Uniwersytecie Jagiellońskim nie stosuje się do takiego przypadku.

Podstawa prawna ewentualnego umorzenia:

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.)

Art. 55.

Należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające organom administracji rządowej, państwowym jednostkom budżetowym i państwowym funduszom celowym, mogą być umarzane w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty.

Art. 57.

Na wniosek dłużnika:

- 1) należności mogą być umarzane w całości - w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym;
- 2) należności mogą być umarzane w części, terminy spłaty całości albo części należności mogą zostać odroczone lub płatność całości albo części należności może zostać rozłożona na raty - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika.

Tryb postępowania:

1. Wpływ wniosku kandydata o umorzenie kosztów przewodu doktorskiego.
2. Analiza wniosku – czy dotyczy umorzenia kosztów w całości czy w części lub też czy dotyczy odroczenia spłaty/rozłożenia na raty.
3. W przypadku wniosku o umorzenie kosztów w całości należy sprawdzić, czy zachodzi uzasadniony ważny interes kandydata lub interes publiczny.
4. W przypadku wniosku o umorzenie kosztów w części lub też wniosku dot. odroczenia spłaty/rozłożenia na raty należy sprawdzić, czy zachodzi przypadek uzasadniony względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi kandydata.
5. W przypadku braku informacji pozwalających na stwierdzenie okoliczności z pkt. 3 i 4 należy wezwać kandydata do uzupełnienia wniosku, np. poprzez:
 - a) przedstawienie bliższych informacji na temat dochodów, źródłach utrzymania oraz stałych zobowiązaniach finansowych, jeżeli takie istnieją,
 - b) przedłożenie dokumentów potwierdzających wysokość dochodów za okres 3 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
 - c) przedłożenie dokumentów potwierdzających zatrudnienie na umowę o pracę bądź na umowy cywilnoprawne, a także dokumentów dot. innych dochodów, jeżeli takie są osiągnięte,
 - d) bliższe sprecyzowanie trudnej sytuacji rodzinnej, przedstawienie dowodów w tym zakresie,
 - e) podanie informacji o osobach na utrzymaniu,
 - f) przedstawienie informacji/dokumentów świadczących o wykonywaniu na rzecz Uniwersytetu Jagiellońskiego czynności związanych z dydaktyką, prowadzeniem badań, pozyskaniem i/lub udziałem w realizacji projektów badawczych finansowanych przez zewnętrzne instytucje.
6. Umorzenie kosztów przewodu doktorskiego oraz odroczenie terminu spłaty całości lub części kosztów albo rozłożenie płatności całości lub części kosztów na raty następuje, w formie pisemnej, na podstawie przepisów prawa cywilnego. Nie wydaje się zatem żadnego rozstrzygnięcia o charakterze administracyjnoprawnym. Dziekan powinien złożyć oświadczenie pisemne w tym zakresie bądź zawrzeć pisemne porozumienia z kandydatem.

Ad.3.

Ważny interes kandydata należy oceniać, kierując się obiektywną, aprobowaną społecznie skalą wartości. Jako wartości stojące wysoko w tej skali powszechnie uznaje się zdrowie, życie czy też możliwość zarobkowania. Kandydat powinien we wniosku wykazać swój ważny interes, szczególnie fakt, że z uwagi na swoją sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów nie jest w stanie uiścić należności, a ściągnięcie jej należności w drodze egzekucji spowodowałoby dla niego i jego rodziny nadmierne obciążenie majątkowe lub inne ciężkie skutki.

Przesłanka ważnego interesu publicznego odnosi się do dyrektywy postępowania, zgodnie z którą należy mieć na względzie respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak: sprawiedliwość, równość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy, sprawność działania aparatu państwowego, korektę błędnych decyzji, a także sytuację, gdy zapłata zobowiązania spowoduje konieczność sięgania przez kandydata do środków pomocy państwa. Uczelnia, rozpatrując sprawę, za każdym razem powinna również ustalić, co jest korzystniejsze z punktu widzenia interesu publicznego (dochodzenie należności czy też zastosowanie ulgi). Uczelnia może wziąć także pod uwagę działalność byłego doktoranta, który jest zasłużony dla Uczelni czy też całego społeczeństwa, bowiem wykonywał na rzecz Uniwersytetu Jagiellońskiego czynności związane z dydaktyką, prowadzeniem badań, projektów, reprezentował Polskę czy też Uniwersytet na arenie międzynarodowej itp.

Ad. 4.

Przesłanka interesu społecznego lub gospodarczego wymaga ustalenia sytuacji majątkowej kandydata oraz skutków ekonomicznych, jakie wystąpią dla kandydata w przypadku realizacji zobowiązania bez zastosowania ulgi.